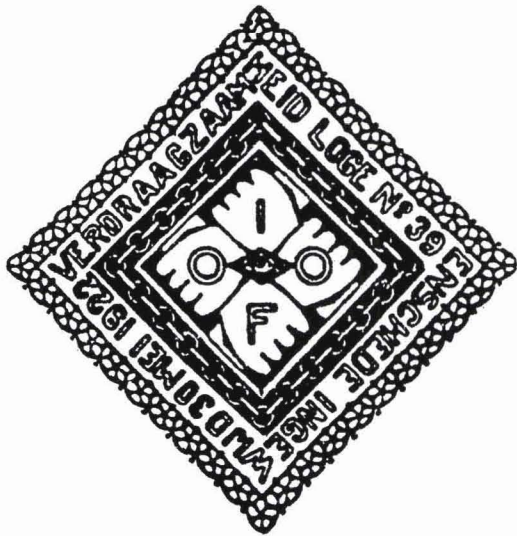

Verdraagzaamheid - Loge

75 jaar

Piet Jonker

Zegel van de Verdraagzaamheid-Loge coll. P.J.

30 Mei jl. was het 75 jaar geleden, dat in Enschede de Verdraagzaamheid - Loge van de I.O.O.F. (Independent Order of Odd-Fellows) werd gesticht. Het internationale Odd-Fellowship is gebaseerd op de gedachte:

- dat de mens als denkend wezen medeverantwoordelijk is voor hetgeen zich als samenleving afspeelt op aarde;
- dat deze verantwoordelijkheid praktisch gestalte krijgt in het geven van vriendschap, het bewijzen van liefde en het zoeken naar waarheid.

Op deze basis streeft het Odd-Fellowship ernaar om die eigenschappen in de mens te ontwikkelen, die leiden naar een grotere harmonie in de samenleving, naar verdraagzaamheid jegens de medemens en uiteindelijk naar Broederschap onder alle mensen.

Beginjaren

Nadat de regering aanvankelijk nog de stichting van de Odd-Fellowwerde weigerde, werd in 1877 als eerste in Nederland de Paradijs-Loge in Amsterdam "geconstitueerd". Het

zou nog tot 1901 duren voor er in het oosten des lands de Veritas-Loge in Deventer gesticht kon worden. De eerste Enschedese Odd-Fellows waren dan ook lid van die Loge. Mede door een propagandaspeech van de Grootsire, Mr. Holthuis, kinderrechter in Groningen, werd in 1920 in Enschede de "Club Verdraagzaamheid", behorende tot de Veritas-Loge, opgericht met 14 leden. De bijeenkomsten werden van 1920 tot 1922 achtereenvolgens gehouden ten huize van de heer Hoek, Noorderhagen 56, in hotel Mulder, Haaksbergerstraat 11, hotel Rijbroek, Zuiderhagen 43 en op de bovenverdieping van Kuipersdijk 115a.

Stichting

Na 18 maanden club te zijn geweest, ging men op 30 mei 1922 over tot de stichting van de Verdraagzaamheid - Loge in Enschede. Het Odd-Fellowblad van juni 1922 vermeldt het volgende bericht: *Op 30 mei j.l. is te Enschede gesticht geworden de Verdraagzaamheid - Loge no. 39 en als gekozen beambten geïnstalleerd de br. Dr. C. Huysman als V.M., J. Vromen als O.V.M., S. Heymans als Prot. Secr., H. Moraal als Fin. Secr. en D. Scheerboom als Penningmeester.* De zittingen worden gehouden elken woensdagavond ten 8 1/2 ure, in het Logegebouw, Kuipersdijk 115 a. De volgende jaren kenmerkten zich door een opgewekt logeleven. In 1925, toen er 43 leden waren, werd de ruimte te klein.

Een bouwcommissie stelde voor om een terrein, groot 400 vierkante meter, aan de Nicolaas Beetsstraat van de gemeente te kopen. Het voorstel werd met algemene stemmen aangenomen en br. Kromhout van der Meer kreeg opdracht tot het maken van een bouwplan. In de zitting van 10 november 1926 werd tot aanbesteding en oprichting van de Stichting Enschede's Odd-Fellowhuis besloten. De aanbesteding vond plaats en op 5 januari 1927 werd aan de heren Nuyts en De Jong de opdracht gegeven. De inwijding werd gehouden op 8 oktober 1927 door de Grootsire IJssel de Schepper. Toen volgde de economische recessie. Op 10 mei 1940 begon de donkere periode van de Tweede Wereldoorlog. Direct na de capitulatie meldde de grootsecretaris in een bulletin, dat alle ordewerkzaamheden tot nader order dienden te worden gestaakt. Spoedig daarop werden de logegebouwen gevorderd en werd op het vermogen beslag gelegd. Het bestuur werd verplicht om alle inlichtingen hierover te verschaffen. Zo niet, dan sind veiligheidspolizeiliche Masznamen zu gewärtigen. Derhalve werden de meeste documenten vernietigd.

De leden der Verdraagzaamheid-Loge in 1925

coll. P.J.

Na de oorlog

Na de bevrijding werd reeds op 6 mei 1945 namens de Grootloge een eerste bulletin uitgegeven aan de logebesturen: er zal alles aan gedaan moeten worden om het ordewerk zo spoedig mogelijk te doen hervatten. Ook aan alle bekende overlevende leden van de Verdraagzaamheid - Loge werd een brief gezonden voor een eerste bijeenkomst. De belangstelling was bevredigend en bijna unaniem werd besloten om de loge te herstarten. Het gebouw was echter verhuurd aan een kerkgenootschap en het bleek niet mogelijk om op korte termijn deze verhuur te doen beëindigen. Bovendien was het gebouw haveloos en zonder meubilair. Over schadeloosstelling bestond geen zekerheid. Vandaar, dat de zittingen aanvankelijk gehouden werden in gebouw *Irene* aan de Noorderhagen. Op 8 december 1948 werd voor het eerst weer een bijeenkomst gehouden in het Enschede's Odd-Fellowhuis. De acht broederen, die door bepalingen van de bezetter of anderszins in de oorlog overleden waren, werden herdacht.

Nieuwe activiteiten

Via de Verdraagzaamheid - Loge werden in 1954 de Twenthe - Loge in Hengelo en in 1961 de Grensland - Loge gesticht, direct gevolgd door de dames Freya-Rebecka - Loge. Samen met de laatste twee maakt de Verdraagzaamheid - Loge thans gebruik van het Enschede's Odd-Fellowhuis.

Gememoreerd dient verder te worden de oprichting van de *Stichting Ofinka*, een instelling die sinds 1957 met veel succes kampen voor gehandicapte kinderen organiseert. Dit werk is vooral op initiatief van onze leden opgezet en begeleid.

Naast verschillende sociale activiteiten staat nu speciaal in het middelpunt de hulp aan zieke en gehandicapte kinderen d.m.v. de Stichtingen *Clown en Ziekenhuis* en *Het Achtspan*. Tijdens de herdenking en viering van het jubileum op 31 mei jl. werd aan deze stichtingen samen een bedrag van f 55.000 aangeboden als jubileumgeschenk.